

## Συμβολή φαρμακευτικού κλάδου στην αντιμετώπιση της πανδημίας COVID-19



**Ολύμπιος Παπαδημητρίου,**  
Πρόεδρος του Συνδέσμου  
Φαρμακευτικών Επιχειρήσεων  
Ελλάδος (Σ.Φ.Ε.Ε.)

**Το συνολικό ύψος των επιστροφών από τη φαρμακευτική βιομηχανία έχει ξεπεράσει το 1,7 δισ. ευρώ, οδηγώντας σε απόγνωση όλες τις φαρμακευτικές εταιρείες**

**Η** πανδημία της νόσου COVID-19 ήταν και παραμένει μια πρωτόγνωρη εμπειρία για όλους μας. Ο κλάδος του φαρμάκου είχε να αντιμετωπίσει αρκετές προκλήσεις. Κατ' αρχήν έπρεπε να επιδείξει ταχύτητα αντανakλαστικά στην απρόσκοπτη συνέχιση των εργασιών του εν μέσω του lockdown. Έτσι διασφάλισε την επάρκεια φαρμακευτικών προϊόντων και δραστικών ουσιών και την απρόσκοπτη πρόσβαση των ασθενών στις απαραίτητες θεραπείες τους. Επίσης ανταποκρίθηκε άμεσα στις αυξημένες ανάγκες του συστήματος υγείας λόγω COVID-19 και έτσι ο ΣΦΕΕ με τις εταιρείες-μέλη του, ως υπεύθυνος κοινωνικός εταίρος, προχώρησε σε προσφορά και δωρεές νοσοκομειακού εξοπλισμού για ΜΕΘ και φαρμακευτικού – υγειονομικού υλικού μέσω ατομικής προστασίας για τη θωράκιση των εργαζομένων στις υγειονομικές μονάδες της χώρας, ύψους άνω των 2.250.000 ευρώ. Όπως σημείωσε και η Επίτροπος Υγείας στην Ευρώπη, η πανδημία ανέδειξε την ανάγκη συνεργασίας της πολιτείας με τους εμπλεκόμενους φορείς και ο κλάδος μας το έκανε πράξη.

Υπεράνω όλων όμως, αποτελεί αδιαπραγμάτευτη επιδίωξη του κλάδου της φαρμακοβιομηχανίας σε παγκόσμιο επίπεδο η έγκαιρη δημιουργία ασφαλούς και αποτελεσματικού εμβολίου κατά του ιού SARS-COV-2, η ανάπτυξη αποτελεσματικών θεραπευτικών μέσων αλλά και αξιόπιστων και γρήγορων διαγνωστικών μέσων. Ο κλάδος επενδύει και θα συνεχίσει να επενδύει στην έρευνα, ενώ κλινικές μελέτες γίνονται και στην Ελλάδα.

Παρακολουθούμε τις διεθνείς επιστημονικές εξελίξεις που ανακοινώνονται καθημερινά και τρέφουμε την ελπίδα ότι είναι εφικτό το 2021 να έχουμε τουλάχιστον ένα ασφαλές και αποτελεσματικό εμβόλιο.

Η πανδημία του COVID-19 αναδεικνύει τον κρίσιμο ρόλο του φαρμακευτικού κλάδου στην πρόσπιση της δημόσιας υγείας και καθιστά σαφές πως η φαρμακευτική πολιτική που για χρόνια ακολουθείται στη χώρα πρέπει άμεσα να αναθεωρηθεί. Η ανάγκη για την επιτυχή διαχείριση των χρόνιων νοσημάτων με την κατάλληλη φαρμακευτική αγωγή και για την ύπαρξη συντεταγμένης και αποτελεσματικής πρωτοβάθμιας φροντίδας αναδεικνύονται ξεκάθαρα στον καιρό της πανδημίας. Το σύστημα των ανεπαρκών κλειστών προϋπολογισμών θρέφει τη διοικητική απραξία της πολιτείας με την αδυναμία λήψης μέτρων ελέγχου της δαπάνης και έχει οδηγήσει στην εκτόξευση των υπερβάσεων σε δυσθεώρητα ύψη. Οι υπερβάσεις βαραίνουν αποκλειστικά τις πλάτες των φαρμακευτικών εταιρειών και κανέναν άλλον από τους συμμετέχοντες στη διαμόρφωση της κατανάλωσης φαρμάκων ενώ συνεχίζουν να αυξάνονται ανεξέλεγκτα κάθε χρόνο.

Το συνολικό ύψος των επιστροφών από τη φαρμακευτική βιομηχανία έχει ξεπεράσει το 1,7 δισ. ευρώ, οδηγώντας σε απόγνωση όλες τις φαρμακευτικές εταιρείες. Το clawback υπάρχει σε πολλές άλλες χώρες της Ευρώπης, πουθενά όμως δεν βαίνει ανεξέλεγκτο σε τέτοια ποσά! Σε τέσσερις διαδοχικές εκθέσεις ενισχυμένης εποπτείας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (Surveillance Reports της Commission, Ιούνιος 2019, Νοέμβριος 2019, Φεβρουάριος 2020 και Σεπτέμβριος 2020) αναφέρεται με τον πιο emphaticό τρόπο ότι ο μηχανισμός υποχρεωτικών επιστροφών (clawback) χρησιμοποιείται με λάθος τρόπο, δημιουργεί ηθικό κίνδυνο και δεν είναι βιώσιμος. Πρέπει να μπει ένα όριο στο ύψος του clawback, όπως γίνεται σε πολλές άλλες χώρες.

Τώρα είναι η στιγμή να εισαχθεί ένα μοντέλο συνυπευθυνότητας φαρμακευτικού κλάδου - πολιτείας για το clawback. Αντίστοιχα μοντέλα ισχύουν σε πολλές χώρες της Ευρώπης. Έτσι θα εξασφαλιστεί ορθολογική χρηματοδότηση της φαρμακευτικής δαπάνης αλλά και η δέσμευση της πολιτείας για την υλοποίηση των μεταρρυθμιστικών δράσεων που εκκρεμούν ενώ κρίνονται απαραίτητες για τη μετά-COVID-19 εποχή του συστήματος υγείας.

Οι παλιές στρεβλώσεις και οι νέες προκλήσεις, μετά και την έξαρση του COVID-19, αναδεικνύουν την επιτακτική ανάγκη να προχωρήσουμε γρήγορα με μια ασθενοκεντρική βιώσιμη φαρμακευτική πολιτική.

Άλλωστε με την πανδημία του COVID-19 όλες οι κυβερνήσεις ανά τον κόσμο αναθεώρησαν τα κονδύλια αλλά και τις προτεραιότητες για τη δημόσια υγεία και το ίδιο καλείται να κάνει και η Ελλάδα.